

TER BESLISSING

Datum

20 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/260688

Opgesteld door

Directoraat-Generaal
Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Luchtvaart
Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Beslistermijn

31-10-2025

Bijlage(n)

5

Aan

Minister IenW

nota

Kamerbrief Luchtvaartemissies en Gezondheid

Aanleiding

In december 2023¹ en april 2025² is de Kamer geïnformeerd over onderzoeken naar de bijdrage van luchtvaart aan de lokale luchtkwaliteit op en rond luchthavens. Inmiddels zijn de resultaten van twee onderzoeken beschikbaar. Daarnaast is op 10 september (zie Bijlage 03), voorafgaand aan het commissiedebat luchtvaart, het manifest "Gezondheid en Luchtvaart" aan de Kamer aangeboden. Dit bevat de oproep om een onafhankelijk advies te vragen aan de Gezondheidsraad over de impact van luchtvaart op de gezondheid van omwonenden. Hiervoor heeft S4R al eerder een verzoek bij u ingediend. In juni 2024 heeft uw voorganger hierop negatief geadviseerd in afstemming met VWS. In december 2024 is een motie met een vergelijkbare oproep door de Kamer verworpen. In het debat van 10 september jl. heeft u toegezegd de Kamer binnen een maand een reactie te sturen. Met bijgevoegde Kamerbrief worden de twee onderzoeken aan de Kamer toegestuurd, en wordt de toezegging m.b.t. het manifest afgedaan.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgaande brief aan de Tweede Kamer te versturen.

Kernpunten

Onderzoeken luchtkwaliteit

Met deze brief worden twee onderzoeken met de Kamer gedeeld.

- In het eerste onderzoek (Bijlage 04) heeft het NLR de concentraties van ultrafijnstof (UFP) rond de regionale luchthavens van nationale betekenis berekend. Hiermee wordt invulling gegeven aan een toezegging uit juni 2022³.
- De belangrijkste conclusie is dat op de luchthaven de luchtvaartactiviteiten leiden tot sterk verhoogde UFP-concentraties. In de omliggende woonwijken neemt de concentratie door luchtvaart zeer snel af.
- Het NLR doet geen uitspraak over mogelijke gezondheidseffecten. Dit valt buiten de scope van het onderzoek.
- In de brief geeft u aan dat er nog veel onbekend is over de impact van UFP op de gezondheid, en dat de Gezondheidsraad op dit moment beoordeelt of een

¹ Kamerstukken II, 2023–2024, 31 936, nr. 1137

² Kamerstukken II, 2024–2025, 31 936, nr. 1229

³ Kamerstukken II, 2021–2022, 30 175, nr. 414

- norm voor UFP aan de orde is. Dit is vooral gericht op medewerkers op het luchthaventerrein.
- Wel zijn er al algemene maatregelen genomen in het LVB Schiphol en de (komende) luchthavenbesluiten voor de regionale luchthavens die bijdragen aan een verbetering van de luchtkwaliteit op het luchthaventerrein.
 - Het tweede onderzoek (zie Bijlage 05) betreft de oplevering van een uniforme rekenmethode voor luchtvaartemissies. Deze methode is eerder met de Kamer gedeeld. Nu heeft een peer review plaatsgevonden waarmee de methode op een aantal punten is verbeterd.
 - Het doel van deze methode is het uniformeren van de bepaling van luchtvaartemissies, bijv. t.b.v. besluitvorming. Hiermee is het ook mogelijk resultaten onderling beter te vergelijken.

Datum
20 oktober 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/260688

Opgesteld door
Directoraat-Generaal
Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Luchtvaart
Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Aan
Minister IenW

Bijlage(n)
5

Manifest Gezondheid en Luchtvaart

- Op 10 september 2025 is het "Manifest Gezondheid en Luchtvaart" door de stichting S4R aan de Kamer aangeboden namens een aantal maatschappelijke organisaties. In het manifest wordt opgeroepen om een onafhankelijk advies te vragen aan de Gezondheidsraad over de impact van luchtvaart op de gezondheid.
- Op 3 september 2025 heeft ook de Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) een brief aan u gestuurd met een vergelijkbaar verzoek.
- In de Kamerbrief geeft u aan dat er op het gebied van vliegtuiggeluid en -emissies al veel bekend is, maar dat er tegelijkertijd nog onderzoeken lopen, gericht op de impact van luchtvaartemissies op de lokale luchtkwaliteit.
- U geeft aan de resultaten van deze onderzoeken af te willen wachten, alvorens u een afweging maakt of een onderzoek van de Gezondheidsraad meerwaarde biedt. Totdat de resultaten bekend zijn is een advies van de Gezondheidsraad nu niet aan de orde. Deze reactie is ook afgestemd met VWS.
- Het luchtvaartbeleid is er op gericht de negatieve effecten van luchtvaart op de gezondheid van omwonenden te verminderen.
- Zo wordt in LVB/LHBs gestuurd op een afname van de hinder, en worden maatregelen opgenomen ter verbetering van de lokale luchtkwaliteit.

Krachtenveld

- De stichting S4R heeft herhaaldelijk om een onafhankelijk advies van de Gezondheidsraad gevraagd. Hier is eerder door u per brief negatief op geadviseerd. Daarnaast is in december 2024 een motie van lid Kostic (PvdD) van gelijke strekking door de Kamer verworpen.
- Voor de reactie op de eerdere verzoeken van de S4R en de kabinetsreactie opgenomen in bijgevoegde Kamerbrief heeft afstemming plaatsgevonden met het ministerie van VWS.
- Ambtelijk zijn er meerdere gesprekken gevoerd met de MRS, waaronder met de voorzitter. Zij hechten veel belang aan dit onderwerp. Ambtelijk is aangegeven de oproep te begrijpen maar een advies van de Gezondheidsraad op dit moment niet opportuun te vinden, gegeven de onderzoeken die lopen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

n.v.t.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
------------	------	------------

03	Manifest Gezondheid en Luchtvaart	Mee te zenden naar de Kamer
04	Rapport "UFP-concentraties op luchthavens van nationale betekenis"	Mee te zender naar de Kamer
05	Rapport "Methode voor de berekening van de luchtvaartemissies"	Mee te zenden naar de Kamer
06	Brief MRS "Adviesaanvraag Gezondheidsraad over gezondheidseffecten van Schiphol"	Mee te zenden naar de Kamer

Datum

20 oktober 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/260688

Opgesteld door

Directoraat-Generaal
Luchtvaart en Maritieme
Zaken
Luchtvaart
Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Aan

Minister IenW

Bijlage(n)

5